GAZETA KRAKOWSKA

Nro 13.

Z KRAKOWA DNIA 13 LUTEGO 1828 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 5 Lutego.

W Warszawskim Szpitalu Ewangielickim wyznania Augsburgskiego w roku zeszłym znaydowało się chorych płci oboiey 603; wyszło zdrowych 537, umarło 71, pozostało 47. Za Szpitalem dano pomoc lekarską osobom 414, a zatem z tego Szpitalu miało pomoc w ogóle osób 1017, więcey przeto 134 niż w roku 1826.

W ciągu r. 1827 przybyło do publiczney narodowey biblioteki w Warszawie 1483 tomów; mianowicie z kupna 1051, z innych instytutów 143, z drukarń kraiowych 130, z zamian 97, z ofiar 62.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego

Za Sto złotych w Listach Zastawnych bez trzech Kuponów białych.

Przedaiący żądaią zł. 82 gr. 22½
Kupuiący ofiaruią — 82 — 7½
Istotnie nie przedano.

W Warszawie dnia 4 Lutego 1828 r.
F. H. *Schaver* S. G. K. W.

Doniesienie Sposobu Budowania.

Dla zupełnego oszczędzenia drzewa, zaprowadzony dawniey był sposób robienia (Lehmpazen) z cegły surowey, późniey zaś zaniechany został tem sposób, a to z powodu zaprowadzenia w to mieysce (Pisę) robioney z gliny ubiianey; gdy iednak podług mego doświadczenia trynkowanie i ozdobienie na gładkich ścianach przy takiey budowli z Pisa trwale umocnione bydź nie może, i do tego większego wymaga dozoru, obmyśliłem przeto inny sposób robienia cegły surowey (Lehmpazen), aniżeli dawniey był używany, to iest, że cegła takowa zamiast 6 cali, teraz tylko 5 cali grubości obeymować winna, długość zaś iey i szerokość pozostaią iak zwyczayne. Do robienia tego rodzaiu Lehmpaców potrzebne są czworakie formy koniecznie z fugą iednocalową dla samego umocnienia trynkowania zmieszanego z gliny i wapna, budowli nadać się maiącego; skoro więc tak robione Lehmpace daleko mocniey i trwaley trzymaią trynkowanie, niżeli rzeczone Pise, tedy tem samem nietylko że budowla nie iest kosztownieysza, ale nadto zapewnia od wilgoci. — Miałem sposobność wystawienia kilka budowli z po-

dobnychże Lehmpaców i przekonałem się, że trynkowanie wystawione na powietrzu nie odpada, owszem trwalsze iest; mam przeto sobie za obowiązek zwrócić uwagę buduiących się współobywateli na to moie doświadczenie, ofiaruiąc im moię chęć w udzieleniu na każde wezwanie bliższego w tey mierze obiaśnienia.

W Płocku dnia 1 Lutego 1828 roku.

Jan *Trautsolt* Budowniczy
wolno praktykuiący.

Z Petersburga d. 9 Stycznia D. K.
(Z Gazety Senackiey.)

Przez Naywyższe Ukazy do Rządzącego Senatu wydane w roku bieżącym 1828:

Dnia 1go Stycznia. W nagrodę odznaczaiącey się gorliwością służby i prac szczególnych, Dyrektor departamentu handlu zewnętrznego, Rzeczywisty Radca Stanu Bibikow, nayłaskawiey wyniesiony na Radcę Taynego.

Rzeczywisty Radca Stanu Hołyński, zasiadaiący w Radzie Ministerium spraw wewnętrznych, w nagrodę długiey i gorliwością odznaczaiącey się służby, nayłaskawiey mianowany Radcą Taynym.

Dyrektor Kancellaryi Ministra morskiego, Radca Stanu Charytonowski, w nagrodę prac szczególnych, nayłaskawiey mianowany Rzeczywistym Radcą Stanu.

Gubernatorów Cywilnych: Chersońskiego Rzeczywistego Radcę Stanu Komstadiusa i Ekaterynosławskiego Radcę Stanu Swieczyna, rozkazano przyłączyć do Heroldyi, a na ich mieyscu sprawować obowiązki Gubernatora Cywilnego Chersońskiego Inspektorowi Kantoru Kwarantannego Odeskiego Rzeczywistemu Radcy Stanu Mohilewskiemu, obowiązki zaś Gubernatora Cywilnego Ekaterynosławskiego zostaiącemu w Ministerium skarbu rangi 5tey klassy Szambelanowi Dońcowi Zacharzewskiemu.

Naczelnik miasta Teodozyi Rzeczywisty Radca Stanu Bohdanowski, mianowany Naczelnikiem miasta Odessy, a na iego mieyscu obowiązki Naczelnika miasta Teodozyi sprawować będzie znayduiący się przy Nowo-Rossyyskim Jenerał Gubernatorze do osobnych poleceń, Rzeczywisty Radca Stanu Kaznaczeiew.

Dnia 2 Stycznia. Zostaiący w departamencie udziałów, w tytule Szambelana, Radca Kollegialny Dymitr Obrieskow, za służbę gorliwością odznaczaiącą się, nayłaskawiey mianowany Radcą Stanu.

Radca Rządu Gubernialnego Petersburgskiego, Radca honorowy Tichy, w nagrodę odznaczaiącey się służby, nayłaskawiey mianowany Assessorem Kollegialnym.

Dnia 3go Stycznia. W nagrodę przez Zwierzchność zaświadczonych: długiey służby, prac i gorliwości, Kontroller jeneralny expedycyi woysko-rachunkowey, Rzeczywisty Radca Stanu Łagoda, i Dyrektor Kancellaryi Kontrollera Państwa, Radca Stanu Karnieiew, nayłaskawiey mianowani: pierwszy z nich Radcą Taynym, a drugi Rzeczywistym Radcą Stanu.

Członek gabinetu J. C. Mości, Radca Stanu Xiążę Urusow, w nagrodę odznaczaiącey się służby, nayłaskawiey mianomany Rzeczywistym Radcą Stanu, z zostawieniem przy dawnieyszych obowiązkach.

Przychylaiąc się do prośby Xiążęcia Dymitra Muruzego, naywyżey Rozkazano przyiąć go do poddaństwa Rossyi, i nayłaskawiey mianowany Radcą Stanu, ma tymczasowo zostawać przy Heroldyi.

Dnia 31ge Grudnia. "W sprawiedliwem poważeniu ku pamięci i znakomitym usługom zmarłego Jenerała Feldmarszałka Xią-

żęcia Barklaja de Tolly, Naymiłościwiey nadaiemy synowcom iego, synom stryiecznego brata iego Augusta Barklaja de Tolly, byłego w Rydze pierwszego Burmistrza, Jerzemu, Augustowi i Janowi Barklajom de Tolly, dostoyność szlachectwa Cesarstwa Rossyyskiego, Rozkazuiąc herb dla nich ułożyć w Heroldyi i podać Nam do zatwierdzenia.,,

---

Z Brześcia Litewskiego 21 Grudnia.
(Z Ruskiego Inwalida.)

W mieście Terespolu, na dwie wiorsty odległem od naszego miasta powiatowego, w miesiącu Lipcu wszczął się pożar, podczas gwałtownego wiatru, który niezmiernie szybko rozniósł ogień, po całem tem niewielkiem mieście.

W tem zdarzeniu, Breskiey komendy Inwalidów podofficer Prokop Semenczuk i szeregowi: Jan Leontiew, Józef Ihnatowicz i Eustachy Archipow, niezmordowanie gaszący pożar, posłyszeli z okrytego płomieniem domu wrzask ięcliwy. Podofficer Semenczuk; domyślaiąc się o niebezpieczeństwie, wskoczył przez gęsty dym i płomień do tego domu, i powrócił niosąc na ręku kobietę, władzy rąk i nóg pozbawioną. Przy pomocy trzech wyżey wspomnionych szeregowych, przeniósł tę cierpiącą na mieysce od ognia bezpieczne. Skwapliwie znowu wskoczył do izb palącego się domu, pragnąc ocalić pozostałą tam pięcioletnią dziewczynkę, lecz nie mógł tego dopełnić: gdyż w teyże chwili zalamały się belki z pułapem, a Semenczuk zaledwo zdołał wybiedz drugiemi drzwiami.

Po doniesieniu o tym wypadku przez Zwierzchność Nayiaśnieyszemu Cesarzowi, Jego Cesarska Mość za czyn miłością bliźniego tchnący podofficera Semenczuka, Naymiłościwiey raczył udarować go medalem srebrnym z napisem: Za ocalenie ludzkości, ażeby go nosił na wstążce Sgo Włodzimierza, tudzież stem rubli; a tych szeregowych, którzy mu towarzyszyli, każdego dziesięciu rublami.

Ze Lwowa d. 25 Stycznia.

W grobach kościoła katedralnego w Tarnowie znaleziono niektóre pamiątki, iako to: kilka pierścieni, szpinkę, zausznicę, i tym podobne kosztowności, iedne w grobach Tarnowskich, drugie w grobach Xiążąt Ostrogskich. Widać, że groby Tarnowskich były iuż kiedyś otwierane; zniżaiąc bowiem posadzkę koło wielkiego ołtarza, postrzeżono sklepienia; takowe odbite nie zawierały w sklepach swoich żadnych trumien, ani kości, tylko w prochach te wspomnione szczątki ozdób. Nayciekawsze ze wszystkiego są dwie niemal ćwiartkowe blachy srebrne z napisami, z których na iedney wyryte iest w krótkości całe życie Hetmana Jana Tarnowskiego, na drugiey syna iego przebywaiącego niegdyś w Gorliczynie. Znaleziono także piękny złoty łańcuch z medalem zawieraiącym wyobrażenie Króla Zygmunta Augusta.

Z Paryża d. 23 Stycznia.

Król poiechał wczoray rano z Delfinem do Compiegne, a w wieczór powrócił.

Na ostatniey radzie Ministrów postanowić miano przywrócenie gwardyi narodowey Paryzkiey, wedle nowego urządzenia.

Onegday udało się 12 nayznakomitszych fabrykantów z Mühlhausen do P. Lafitte, do którego przybyło także kilkunastu bankierów i poborców Paryzkich. Postanowiono PP. Kochlin i Delfus Mieg otworzyć kredyt na 5 mill. Fr. dla postawienia w czynności fabrykantów wyższego Renu. Minister handlu P. St. Cricq choruie na żółtaczkę.

)*(

W Sobotę była giełda pusta, gdyż cały stan kupiecki znaydował się na ślubie Xcia Moskwy z Panną Lafitte w Kościele S. Rocha. Znaydowało się na nim wiele członków obu Izb, wielu znakomitych woyskowych, kupców, adwokatów, i t. d. zgoła kościół tak był zapełniony, iż mnóstwo ludzi niemogąc się pomieścić, stali na przyległych ulicach. O teyże godzinie odbył się w kaplicy Izby Parów ślub Para Hr. Kamilla Montalivet z Panną Paillad de Cleret, córką byłego Deputowanego. — P. Lafitte rozesłał 2500 biletów zapraszaiących na bal, który dał dnia 26 z powodu zaślubienia swey córki. Bal odbył się w urządzoney na ten koniec z desek sali na dziedzińcu iego domu. W dniu wesela rozkazał P. Lafitte 50,000 Fr. rozdać ubogim z 12 cyrkułów Paryża; każdy z iego kantorowych pomocników otrzymał 3000 Fr. gratyfikacyi, i oprócz tego poczynił ieszcze wiele znacznych podarunków. Bal ciągnął się do godziny 4 zrana nazaiutrz. Panna młoda miała na sobie suknię koronkową; na głowie wieniec z pomarańczowych kwiatów, a inne kwiąty przebiiały się pomiędzy trefionemi iey włosami. Kólczyki iey składały się z osadzonego brylantami szmaragu, pod którym znaydowały się trzy wielkie brylanty, a u tych wisiały trzy wielkie perły w kształcie gruszki.

Professor Artaud, który z rozkazu P. Frayssinous oddalony został, otrzymał tymczasowo przez P. Martignac pobieraną pensyią.

Z Barcelony d. 18 Stycznia.

W tych dniach wysłano z różnych oad przeszło 2000 woyska w góry. Nawet enerał Manso, który od 6 tygodni był nieczynnym, wyruszył w drogę na czele kolomny woyska. Prowadzący muły opowiadaią, iż bandy zwiększaią się z nadzwyczayną szybkością, a podług listów rozruchy w Nawarze i Arragonii przechodzą wszelki opis. P. Calomarde proponował Królowi oddalenie wielu znakomitych urzędników w Katalonii. Król nie dał mu na to żadney odpowiedzi. W Walencyi uwięziono znowu wielu liberalistów, a między innemi dotchnął ten los wszystkie byłe konstytucyyne władze miasta.

Z Madrytu d. 17 Stycznia.

Mówią tu powszechnie, iż Królowa iest brzemienną.

Hr. d'Espanna otrzymać ma inny urząd. Niektórzy naznaczaią następcą iego iako Jenerała kapitana Kalonii albo Jenerała Eguia, albo Jenerała Quesada. Pułkownik Montenegro mianowany został Gubernatorem Mataro.

Twierdzą, iż niedawno chciano otruć nadwornego J. K. Mci Lekarza Castillo; lecz mocna iego konstytucyia i wczesne zapobieżenie uratowały mu życie.

Gubernator wyspy Kuby, który od 6 tygodni bawił w Madrycie, opuścił w tych dniach stolicę udaiąc się do Sewilli, dla zaciągnienia 1500 ludzi, dla zmocnienia znayduiących się tam pułków.

Od zniesienia urzędu Kommissarza jeneralnego policyi wyrokiem z dnia 13 Grudnia r. z. pomnażaią się coraz bardziey zabóystwa w Madrycie; niedawno za nadeyściem nocy dwóch sędziów, którzy w pewney sprawie wedle sumnienia i przepisów prawa głosowali, zostało zamordowanych.

Używany z rozkazu Króla we wszystkich szpitalach miasta wynaleziony przez P. Frullola na boleści podagryczne balsam, okazał się skutecznym, i Król udzielił wynalazcy wyłączny przywiley na sprzedawanie tego balsamu w wszystkich iego kraiach.

— Dnia 18. —

Podług listów z Barcellony P. Calomarde proponować miał Królowi następuiących Ministrów: na skarbowego (dotąd Ballasteroза) Intendenta Frigola; na morskiego (dotąd Salazara) Admirała Villavicencio; na woiennego (dotąd Zembrano) Margr. Campo-Sagrado; na Ministra spraw zagranicznych (dotąd M. Salmona) albo Hr. Ofalia (teraz znayduiącego się w Londynie) albo P. Labrador (teraz znayduiącego się w drodze do Rzymu).

Wielkie zachodzi podobieństwo, że do wiosny woyska Francuzkie ustąpią także z Kadyxu, gdyż Jenerałowie inspektorowie posełaią z Kastylii kilka pułków liniiowey piechoty i milicyi z Kastylii i Arragonii do Sewilli.

Wielu kupców obwinionych o liberalism opuścić musieli miasto Korunna.

Woyska znayduią się w poruszeniu ku Nawarze, gdzie zaszły zaburzenia. Stracenie dowodcy buntowników Lausagarety w Vittoria zdaie się bydź bliskiem.

Niebezpieczeństwo dróg tak iest teraz wielkie, iż towary idące z Kadyxu do miasta naszego, muszą bydź iak na morzu zaręczane.

Z Lizbony d. 13 Stycznia.

Onegday udała się Rejentka do klasztoru Santos, gdzie iak mówią, po oddaniu rządów Infantowi Don Miguel mieszkać myśli. Była żałobnie ubrana. Jest to wzyczaiem w wyższych stanach kraiu naszego, że skoro członek rodziny zaślubi się z osobą niższego stanu, (iak się stało, że Infantka Marya Anna poszła za Margr. Loule) reszta rodziny nosić musi przez 4 tygodnie żałobę.

Dnia 9 b. m. odczytany został w Izbie Parów odpis Infanta Don Miguel na list teyże Izby pod dniem 29 Listopada z powinszowaniem mu zaręczenia się. Brzmi on iak następuie:

"Godni Parowie Królestwa! Przeczytałem list, w którym życzycie mi szczęścia do moiego zaręczenia z Królową Maryą II. moią wysoką Siostrzenicą. Szczęśliwy tem związek, iak w liście Waszym słusznie wyrażacie, zachowa nienaruszenie ustawy Monarchii, i razem zapewni Królewską powagę w wysokim Domu Bragancy, co odpowiada oycowskim zamiarom moiego wysokiego Brata i Pana równie iak moim, tudzież za pomocą Wszechmocnego utwierdzi pokóy państwa i powodzenie narodu Portugalskiego. Życzenia Wasze napełniały mnie radością i wdzięcznością, gdyż iak sądzę pochodzą z czystey miłości i nieskażoney przychylności do Monarchy, które Wam przodkowie wasi odkazali. Oby Bóg udzielił Wam wszelkie dobro, iak Wam życzy wasz przyiaciel Infant Don Miguel.„

Izba Parów przyięła proiekt do założenia w Koimbrze Afrykańskiego kollegium, w którym kosztem kraiu edukować się będzie 15 młodzieńców Afrykańskich z posiadłości Portugalskich.

Z Londynu d. 25 Stycznia.

Onegday Posłowie Pruski, Niderlandzki i sprawuiący interessa Francyi mieli czynność z Hr. Dudley w wydziale spraw zagranicznych.

P. Lamb zabrał z sobą na poselstwo do Portugalii naystarszego syna Hr. Cowper.

Jak słychać okręty liniiowe Azya i Albion przybędą wkrótce z Malty do Portsmutu, gdzie uda się Xżę Klarencyi dla przekonania się, czyli zdatnemi ieszcze są do służby.

Na Tamizie urządzaią teraz 6 statków pięcioset beczkowych dla przewiezienia prze-

stępców do osad Neü-Süd-Wales i Van Diemen, gdzie potrzebuią robotników, a mianowicie do rolnictwa, tak iż za przybyciem przyiętemi zaraz zostaną do robót, i rząd nie będzie w potrzebie ich utrzymania.

Pod napisem: Reforma ustaw, umieściła Gazeta *Times* następuiący artykuł: Początek odmiany w naszym systemacie sądowym P. Peel ma podwoyny użytek; naprzód ma na celu ulepszenie naszych ustaw; powtóre procedury sądowey, która zbiia śmieszne uprzedzenie przeciw wszelkiey odmianie. Pewną iest rzeczą, iż nic nie wymaga większey u nas uwagi, iak ulepszenie procedury. Jedna tylko sprawa o bankructwie wymaga ter z prawie obecności całego sądu; ludność pomnożyła się 6 do 7 razy, a liczba sędziów nie iest powiększoną. Słowo 12 sędziów ma cokolwiek czarodzieyskiego, iednakże 24 prędzeyby rzeczy ułatwili. Zastanówmy się tylko nad sądem kryminalnym: iaki pośpiech, iaki nieład w nim panuie! często wypuszczanemi są więźnie, ponieważ sędziemu nie dostaie czasu i siły fizyczney do ich słuchania, który na urzędowaniu przepędził iuż 16 lub 18 godzin w dniu iednym!

Zapowiedziane tu iest na 18 Lutego zaślubienie Xiężny Feodory, córki Xcia Kentu z pierwszey żony z Xciem Hohenlohe-Langenburg.

Nadzwyczayny Poseł Hiszpański Hr. Ofalia w tych dniach ztąd odiedzie.

Ajent Loyds gospody pisze z Zante pod dniem 17 Grudnia: „Rozboiu morskiego nie należy się więcey lękać, gdyż środki rządów zapobiegły temu złemu, i okręty kupieckie mogą bezpiecznie do Lewantu pływać.„

List z Korfu pod dniem 25 Grudnia donosi, że zamek na Scio kapitulował; Turcy maią bydź na stały ląd odwiezionemi, a Grecy są panami całey wyspy.

W nocy dnia 24 o godzinie w pół do 3ciey wszczął się w ulicy Crutchedfrias (niedaleko Dowru) w domu P. Cain gwałtowny pożar, podczas którego, mimo spiesznego ratunku, z 13 mieszkańców 5 tylko pozostało nieuszkodzonych. Jeden z nich wyskoczył z 3go piętra i tak bardzo się potłukł, iż musiał bydź do szpitala zaniesiony. Siedem osób, pomiędzy któremi 15letnia córka P. Cain, zginęło w płomieniach.

Z wozu pocztowego, który szedł do Doncastru wykradziono niedawno paczkę podpisaną do Bankierskiego Domu Walker, Cyre i Stanley w Sheffeild z wexlami i biletami bankowemi w kwocie 12,000 Fs.

— Dnia 26. —

Dzisieysza Gazeta Dworska donosi o mianowaniu Xcia Welingtona pierwszym Ministrem, P. Goulburn Kanclerzem skarbu, P. Herries Mennicarzem, Lorda Aberdeen Kanclerzem Xięztwa Lancastera, P. Beckett sędzią adwokatem. Lordami skarbu pozostaią ci sami, co byli za Lorda Goderich, wyiąwszy P. Fitzgerald, który się oddalił i na iego mieysce nastał Lord Granville Somerset. Jeneralstwo artyleryi otrzymać ma Hr. Rosny.

Dnia 22 po południu nowi Ministrowie udali się do Windsoru, przypuszczonemi zostali do ucałowania ręki J. K. Mci i otrzymali urzędowe pieczęcie. Nastąpić zaraz miała tayna rada, na którey wykonać mieli przysięgi; lecz niewiadomo czyli przypadkiem lub przez pomyłkę nie była przez Ministra spraw wewnętrznych zwołaną: Ministrowie czekali aż do wieczora i bez wykonania przysięgi powrócili do Londynu i dopiero o godzinie 10 iedli obiad u Xcia Wellingtona, z którym 3 godziny na nich cze-

kano. Ponieważ nie odbyła się dotąd tayna rada, przeto żaden z nowych Ministrów nie obiął ieszcze swego urzędowania. — Wczoray zebrała się gabinetowa rada w wydziale spraw zagranicznych, która od godziny 2 do 6 trwała, i znaydowali się na niey Xżę Wellington, Hrabiowie Bathurst, Dudley, Aberdeen, Lordowie Melville, Palmerston, Ellenborough, PP. Peel, Huskisson, Grant, Goulburn i Herries. Dnia poprzedzaiącego Xżę Wellington naradzał się aż do nocy z P. Huskisson, potem posłał pismo do J. K. M. Tayna rada, ktora dziś odbydź się miała w Windsor, odłożoną została do iutra.

Dnia 22 Ajent miast Hanseatyckich, P. Colquhon, miał czynność w wydziale osądniczym. Onegday Posłowie Brazyliyski i Sycyliyski, tudzież sprawuiący interessa Francyi mieli czynność w wydziale spraw zagranicznych.

Zdaie się, iż Xżę Polignac (Poseł Francuzki) nie powróci tu na swoie poselstwo. Jego rodzina czyni bowiem przygotowania do odiazdu do Paryża.

Infanta Don Miguel wstrzymał przeciwny wiatr do 21 w Plimut.

Listy z Alexandryi pod dniem 16 z. m. donoszą, iż Basza Egipski zapewnił powtórnie swoią opiekę Chrześciianom, iakie bądź Dywan przedsięweźmie kroki.

Uniwersytet Londyński obrał znanego poetę i pastora, P. T. Dale, professorem literatury Angielskiey, a P. Hurwitz professorem ięzyka i literatury Hebrayskiey.

Z Rio-Janeiro d. 27 Listopada.

Dnia 15go b. m. zakończył Cesarz posiedzenia Izb prawodawczych mową następuiącą:

" Swietni i godni Reprezentanci narodu Brazyliyskiego! Ucieszony i kontent z mądrych prac Zgromadzenia wczasie teraźnieyszych posiedzeń i użycia podwóynego mego przedłużenia tychże posiedzeń, niemogę iak tylko winszować sobie szczęśliwego wypadku tych prac i wydanych ustaw. Miłość moia do Brazylii, polityczne okoliczności, w iakich znayduiemy się, i interes narodu, zniewalaią mnie do wezwania was, iż pożyteczną byłoby rzeczą, aby większa częsć członków obu Izb pozostała w stolicy, gdyż w teraźnieyszym stanie woiennym i nadziei pokoiu zdarzyć się może, iż iakowy artykuł względem oznaczenia granic potrzebać będzie prawodawczego zatwierdzenia, bez czego pokóy nie mógłby bydź zawartym. Zostawiam swiatłu każdego członka Zgromadzenia do zastanowienia się nad tem, co mowię, i spodziewaiąc się pomyślnego wypadku, biorę Brazyliię za świadka, iak żywo staramy się o iey dobro. „

Nowe nasze Ministerium składa się powiększey części z członków teraźnieyszey Izby deputowanych. I tak Ministrem spraw wewnętrznych iest P. Ar. Lima; sprawiedliwości P. Teixero Gavejo; morskim P. Brito; woiennym P. Bento Bar. Pereira, spraw zagranicznych Margr. Aracuty; ostatni urząd posiadał dotąd Vicehrabia Queluz.

Zawinęły tu z Niderlandów 3 okręty z osadnikami Niemieckiemi szukaiącemi w Brazylii szczęścia swoiego. Kapitani tych okrętów żądali od rządu zapłaty za przewóz; 1wszy otrzymał ią wprawdzie, ale drudzy nie, i miano im oznaymić, iż na przyszłość żaden wzgląd nie będzie miany na okręt przybywaiący z osadnikami, ieżeli nie okaże świadectwa od Brazyliyskiego Konsula w Bremie, że go wyprawił.

Z Nowegoiorku d. 1 Stycznia.

Zdaie się bydź rzeczą pewną, iż Jenerał Jackson przeważy w nastąpić wkrótce

maiącem obiorze Prezydenta; większa część południowych Stanów iest za nim, i liczą na iego stronę 145 głosów, gdy tymczasem P. Adams nie będzie miał iak 116. Zresztą Jenerał ten bardzo lubiony iest od ludu.

Wywóz z naszych kraiów wynosił w r. z. do 80 mill. a przywóz z zagranicy 81 mill. dolarów. Dług kraiowy wynosił w dniu 1 Października r. z. 68, 913,311 dolarów, z którego należało się zagranicy 19, 917,325.

Na posiedzeniu dnia 27go z. m. przyięty w Kongressie został proiekt do przytłumienia rozboiu morskiego na morzu Śródziemnem.

Gazety nasze zapełnione są doniesieniami o bitwie pod Navarino. W Newhawen i innych mieyscach obchodzona była ta okoliczność dzwonieniem i wystrzałami z dział, tudzież oświeceniem w wieczór domów. W Whitneyville spalili mieszkańcy w obrazie Sułtana.

Traktat między Mexykiem i Wielką Brytaniią był dnia 21go Listopada w stolicy pierwszego państwa uroczyście ogłoszony.

Komodor Porter upoważniony został od Rządu Mexykańskiego do wydawania listów korsarskich przeciw okrętom i własności Hiszpańskiey. Wydał tenże surowe rozkazy przeciw neutralnem okrętom, któreby poważyły się dostawiać nieprzyiacielowi ammunicyią.

Prezydent Rzeczypospolitey Buenos-Ayres, P. Dorego i Jenerał kapitan prowincyi, Ramon Balcarce, wydali pod dniem 4 Września r. z. surowe rozporządzenia przeciw nadużyciom korsarskich okrętów, które często znieważaią banderę przyiacielskich i neutralnych narodów. Każdy korsarski okręt mieć na przyszłość musi przynaymniey 25 beczek obszerności; wszystkie pomnieysze statki maią patenta swoie zwrócić Ministrowi morskiemu.

Z Callao piszą pod dniem 27 Sierpnia, że Jenerał Lamar przybył dnia 19go z Guayaquil do Limy i w 5 dni potem iako Prezydent Rzeczypospolitey Peruwiańskiey zaprowadzony został, z powodu czego odbyło się wiele uroczystości.— Podług listów z Limy pod dniem 30 Sierpnia, a z Valpairoso pod dniem 5 Października, zaczenały się w Peru ożywiać sprawy handlowe; ale w Chili zbywało na gotowiznie.

Z Bruxelli d. 26 Stycznia.

Gazeta Luxemburgska donosi z Rzymu, iż podług prywatnego listu nowi Biskupi Niderlandscy są iuż przez Oyca S. zatwierdzonemi i wkrótce będą ich nazwiska ogłoszone.

Przybyli w tych dniach do portów kanału kapitani donoszą o natrafionych na morzu przez ostatnią burzę rozbitych okrętów pływaiące szczątki i towary.

Od brzegów Menu d. 1 Lutego.

Cesarsko-Austryiacki rzeczywisty tayny Radca i Prezes Seymu Związku Niemieckiego, Baron Münch-Bellinghausen, przybył dnia 30 Stycznia w wieczór z Wiednia do Frankfortu.

N. Król Jmość Bawarski podziękował listownie obywatelowi Augsburgskiemu, Szymonowi Geneve, za przyłożenie się darem 30,000 ZR. do funduszu na założenie w temże mieście nowego katolickiego Gimnazium.

Traktat handlowy między Bawaryią i Wirtembergiem został nakoniec dnia 18go Stycznia podpisany.

Komitet Związku przyiacioł Greków w Danii posłał w tych czasach pierwszy raz P. Eynard 5000 Fr.

DODATEK
DO N^{ro} 13
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 13 LUTEGO 1828 ROKU WE ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dni godzin	Barometr [illegible]	Termometr zwykły [illegible]	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
1 go	cali lin:	stopnie	stop			
od:	27 6, 845	—11. 8	83	Wschodni mocny	Chmury	
1?	„ 6, 481	— 8. 3	76	„ „	Pogoda z Chmur:	
9. 3	„ 6, 111	— 8. 0	73	„ średni	„ „	
	[illegible] 6. 107	—12 1	78.	„ słaby	Pogoda	
7	27 6, [illegible]	— [illegible]	80	Wschodni słaby	Chmury	
10. 12	„ 6, 98	—10. 6	70	„ średni	Pochmurno	
3	„ 6, 6?2	—1?. 0	72	„ słaby	Pogoda z Chmur:	
9	„ 7. [illegible] 0	—14. 2	75	„ mocny	Pogoda	
7	27 6, [illegible] 3	—15. 0	82	Wschodni mocn	Pogoda	łupy około słońca 2
11. 1	„ [illegible], 1 5	—11. 6	73	„ „	„ „	
3	„ 5, 955	—10. 4	74	„ „	„ „	
9	„ 5, 699	—11. 5	80	„ wicher	„ „	

J. Steczkowski, Ż. A. O.

— Z *Krakowa.* —

***Wyciąg** Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Stycznia 1828 r.*

Naywyższy stan Barom: d. 18 . 28" 3.'"120
Nayniższy . . d. 15 . 27 1. 843
Średni 27 6. 581

Naywiększe ciepło d. 22 + 5. ° 4
Naymnieysze d. 19 — 25. ° 0
Średnie . . — 4. 895

Naywiększa wilgoć d. 29 . . 91
Naymnieysza d. 25 . . 67
Średnia 82. 8

Dni pogodnych 3. Pogodnych z chmurami 6. Pochmurnych 22. Deszczów 8. Śniegów 11. Mgły 1. Wichrów 5. Wiatr panujący wschodni, zachodni i pn. zachodni. — W Krakowie dnia 1go Lutego 1828 r.

J. Steczkowski, Z. A. O.

Towarzystwo Nauk złączone z Jagiellońskim Uniwersytetem obchodząc z uroczystością rocznicę swoiego założenia, odprawi posiedzenie publiczne na dniu 16 Lutego 1828 roku o godzinie 11tey przed południem w Amfiteatrze gmachów Nowodworskich w następuiącym porządku:

JW. Sebastyan Girtler Rektor Uniwersytetu i Prezes Towarzystwa Nauk, wykazawszy w zagaieniu znakomitsze dobrodzieystwa na całą ludzkość z wykształconego rozumu spływaiące; przystąpi do złożenia sprawy z całorocznych czynności Towarzystwa nauk.

JW. Augustyn Boduszyński Senator i Professor Prawa Rzymskiego, zamknie to posiedzenie rozprawą obeymuiącą porównanie między oświeceniem starożytności i dzisieyszych narodów.

Dan w Krakowie dnia 12 Lutego 1828 r.
P. Czaykowski, Sekr. T. N.

Z Wiednia d. 4 Lutego.

Z powodu nadchodzącey rocznicy naywyższych urodzin Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jmci dnia 8go, a Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci dnia 12go Lutego r. b. Podskarbi C. K. Sądu niższey Austryi, mieszkaiący w Wiedniu, Jgnacy Ant. Eigl, złożył Gubernatorowi niższey Austryi 800 ZR. w szeinach, przeznaczaiąc 500 na wsparcie tuteyszych domowych ubogich, 100 dla tuteyszego zakładu Inwalidów, 100 dla uczniów C. K. sierocego domu, a 100 dla instytutu głucho-niemych. Gubernator niższey Austryi uskuteczniwszy wolą szlachetnego dawcy, poczytuie za powinność złożenia mu publicznego podziękowania w imieniu udarowanych.

W Udine czuć się dało dnia 14go Stycznia o godzinie wpół do 11tey w wieczór lekkie, a w 3 kwadranse na 12tą drugie mocnieysze wstrząśnienie ziemi.

Gazeta Budzka i Pestka donosi pod dniem 17 Stycznia, iż w Gross-Kostely i okolicy na kilka mil w Komitecie Krassówskim, w nocy na 16 Stycznia nastąpił tak potężny grzmot z błyskawicą i gradem, iaki tylko wśród naygorętszego lata zwykł bywać. Burza ta trwała półtory godziny, po którey ziemia wstrząśnioną została. Po ciepłem powietrzu, które to ziawisko poprzedziło i rozeyściu się chmur, powstał wiatr północny, a z nim mróz potężny. W okolicach Budy i Pestu i daley ku Wiedniowi uderzyło w tymże czasie kilkanaście piorunów.

Z Berlina d. 26 Stycznia.

Xiążę Luki przybył z Drezna do tuteyszey stolicy. — Przyiechali tu także z Drezna Xiążęta Alexander i Maciey Kantakuzeno.

W miesiącu Grudniu r. z. zawinęło do Gdańska z morza 13 okrętów, z których 8 było z towarami, a 5 bez towarów; wypłynęło zaś w tymże przeciągu czasu 16 okrętów, po większey części z drzewem i zbożem. Dnia 13go Grudnia spuszczono tam z warsztatu okręt kupiecki Jowisz, wystawiony kosztem kupca Gibsone, Konsula Portugalskiego.

Z Sztokolmu d. 25 Stycznia.

Słychać, iż Admirał Nordensköld przeznaczony iest na dowódcę wyyść maiącey na wiosnę na Środziemne morze wyprawy, składaiącey się z iednego liniiowego okrętu i 2 fregat.

Poseł Angielski przy Dworze naszem, Lord Bloomfield, iest tu wkrótce napowrót oczekiwany.

Hr. Flemming obiął iuż prezydencyią w wielkim komitecie do przeyrzenia edukacyynych zakładów w państwie.

Od granic Włoskich d. 14 Stycznia.

Dnia 2 b. m. nieiaki Orzio Gallo rodem z Meta, chciał widzieć środek otworu góry Wezuwiusza, pośliznął się i wpadł. Za staraniem urzędnika policyynego w Portici, wyciągniono go wprawdzie żywego lecz bardzo skaleczonego. Głębokość, z którey go wydobyto, wynosiła blisko 100 stóp.

Z Tryiestu d. 21 Stycznia.
(Z Gazety Hamburgskiey)

Podług nadeszłych z Korfu pod dniem 29 Grudnia prywatnych donesień Ibrahim Basza po pięcioletniey rzezi i spustoszeniach w Grecyi, odpłynął nakoniec dnia 20 Grudnia z woyskiem swoim z Navarino do Alexandryi. Od bitwy dnia 20go Października zachował się spokoynie.

Z Bukarestu d. 13 Stycznia.

Dotąd nie zaszła u nas żadna zmiana rzeczy: Konsul Rossyyski, P. Minciaki, równie iak Konsulowie Francuzki i Angielski odbywaią iak dawniey swoie sprawy. Jedna tylko poczta Rossyyska nie dochodzi tu od wyiazdu P. Ribeaupierre z Stambułu.

Z Smirny d. 15 Grudnia.
(Z Spektatora wschodniego.)

Wielki Sułtan wydał odezwę do Kurdow (koczuiącego ludu w Azyiatyckiey Turcyi) i żąda od nich wystawienia 100,000 jazdy.

Wydziały przyiaciół Greków zrobiły Jenerałowi Church kredyt na 27,000 talarów w Korfu.

Fregata Angielska Jnes, która przeznaczoną była do zluzowania w stanowisku fregaty Cambrian, popłynęła do Trypolu, dla uwiezienia ztamtąd Konsula Angielskiego, ponieważ Barbareskowie po odebraniu wiadomości o bitwie Nawaryńskiey dopuszczaią się zdrożności.

W skutku przez rozboie morskie i przedsięwięcie Greków przeciw Chios poniesionych znacznych strat, wybuchnęły tu w tym tygodniu dwa wielkie bankructwa.

Od 28go do 30go z. m. wysłał rząd tuteyszy w różne strony państwa 44 Tatarów.

W Czesme zgromadzono 2000 woyska, które ma być posłane do Chios, iak tylko burza rozpędzi krążące pod tą wyspą Greckie okręty.

W Filipopoli nakazała władza mieyscowa, po odebraniu wiadomości o bitwie pod Navarino, aby wszyscy Turcy uzbroili się iak w dawnieyszych czasach. Znakomitsi iednak Muzułmanie uczynili przełożenie, iż regularne woyska są dostatecznemi do utrzymania porządku, i nawet w przypadku napaści spokoyni obywatele zostawionemi być powinni przy swoich zatrudnieniach. W okolicznych miastach takiegoż ducha okazuie lud Turecki i nigdzie niebyła na chwilę spokoyność przerwana.

TEATR NARODOWY.

W Piątek, to iest dnia 15 b. m. daną będzie Wielka nowa nigdy tu niewidziana Opera Buffa w 2ch obszernych aktach, naśladowana z Francuzkiego P. Picard przez P. Ballochi, z Włoskiego na Polski w Warszawie przełożona, z muzyką P. Fiorovanti, Kompozytora Opery Śpiewaczki Wieyskie: *Opera Włoska w podroży.* — Piękność muzyki, komiczność sceny i staranne z strony Dyrekcyi wystawienie tey ulubioney w innych wielkich

miastach Opery, spodziewać się każe że i tutey Prześwietney Publiczności będzie miała szczęście uzyskać zadowolnienie.

Dnia 11 i 12 Lutego 1828 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	1. gr.	2. Zł.	2. gr.	3. Zł.	3. gr.	4. Zł.	4. gr.
— Pszenicy	13	15	12	15	12	—	11	—
— Żyta	12	—	11	15	11	—	10	15
— Jęczmienia	11	6	10	15	10	—	9	—
— Grochu	14	12	13	—	—	—	—	—
— Owsa	7	—	6	24	6	18	—	—
— Jagieł	22	—	21	—	20	—	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku d. 31 Stycznia.

Łaszt 30 Korcy wynoszacy.

Pszenicy	od	Złp.	600	do	660.
Zyta	—	—	384	—	402.
Jeczmienia	—	—	300	—	313.
Owsa	—	—	220	—	258.
Grochu	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 281 Ciągnieniu dnia 13go Lutego 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

49. 75. 26. 59. 17.

Przyszłe 282 Ciągnienie dnia 20go Lutego 1828 r. przypada.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiadomia Publiczność, iż Senat Rozporządzeniem z dnia 8 b. m. L. do L. 443 przeznaczył powtórny termin na dzień 22 b. m. licytacyi w Wydziale Dochodów Publicznych w godzinach przedpołudniowych odbydź się maiącey przedaży na wagę Berlińską Cynku centnarów 3000 i Hałunu centnarów 948 funtów 23 znayduiącego się w Magazynie Rządowym Jaworznickim, oraz Hałunu centnarow 1473 funtów 32 w Magazynie Krakowskim. Licytacyia ta zacznie się od ceny pierwszego wywołania każdego centnara wagi Berlińskiey Cynku po Złp. 19 gr. 13, a Hałunu na tęż wagę Berlińską centnara po Złp. 19 gr. 20 znayduiącego się w Jaworznie, a po Złp. 20 gr. 5 będącego w Magazynie Krakowskim. Produkta te mogą bydź licytowane tak, iak się komu podoba, czy całkowie na raz, czyli też partyiami cząstkowemi, aby nie mnieyszemi od centnarow 100.

Przed zaczęciem rzeczoney licytacyi każdy licytant ma złożyć pro Vadio kwotę odpowiadaiącą dziesiątey części ceny takiey partyi, iaką licytować będzie. O dalszych licytacyi warunkach każdego czasu w Wydziale Dochodów dowiedzieć się można.

W Krakowie dnia 9 Lutego 1828 r.

Bartl.

Gadomski, Sekr: Wydz.

Ruchomości po niegdy Janie Rychter z zastawów wydane, to iest: zegarek złoty repetier, perełeki drobne, fermoar, pierścionki i kolczyki z różnemi kamyczkami, w moc Rezolucyi W. Trybunału M. Krakowa I. Instancyi dato 10 Grudnia 1827 Nro 3590, przez licytacyią w dniu 20 Lutego r. b. o godzinie 9tey zrana w Domu w Ulicy Grodzkiey pod Nrem 228/9 w Kancellaryi Kuratora teyże massy, W. Matakiewicza Notaryusza sprzedawane będą.

W Krakowie dnia 4 Lutego 1828 r.

W. *Olearski*, Notaryusz.